

Warszawa, 22 kwietnia 2021
KL/180/132/MF/2021

Pani
Iwona Michałek
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo DRP-IV-5100.8.2021, Konfederacja Lewiatan przedstawia swoje stanowisko dotyczące dokumentu Zalecenie Komisji z dnia 4.3.2021 r. w sprawie skutecznego aktywnego wspierania zatrudnienia w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (EASE).

1. Konfederacja Lewiatan podziela pogląd wyrażony w przedmiotowym dokumencie dotyczący nieuchronności dwóch transformacji – cyfrowej i ekologicznej, co może doprowadzić w krótkiej perspektywie do likwidacji wielu miejsc pracy i wzrostu bezrobocia. W opinii Konfederacji Lewiatan należy zauważyć, że prognozowany wzrost liczby nowych miejsc pracy nie oznacza wprost, że osoby zwalniane będą mogły w sposób automatyczny znaleźć zatrudnienie w rozwijających się sektorach czy branżach, czego skutkiem może być wzrost bezrobocia, również bezrobocia technologicznego. Z tego względu podzielimy pogląd wyrażony w stanowisku, że „bez skutecznych środków podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowywania istnieje ryzyko, że bezrobocie będzie się utrzymywać”. Skuteczne podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie się wymaga zaangażowania środków publicznych. Jednym ze sposobów, jakie mogłyby wspomóc ten proces jest utworzenie – zgodnie z postulatem partnerów społecznych – Funduszu Podnoszenia Kwalifikacji i Kompetencji.
2. Konfederacja Lewiatan zauważa problemy, jakie dotyczą młodych ludzi w okresie pandemii. W Polsce część tych problemów jest wynikiem zamknięcia branż, w których osoby młode często nabywały pierwsze doświadczenia zawodowe (gastronomia, hotelarstwo, branża eventowa). Niewątpliwie wymaga to działań skierowanych w szczególności do tej grupy, aby osoby kończące edukację mogły w łatwy sposób zdobyć pierwsze doświadczenia zawodowe. Zwracamy uwagę, że za przygotowanie osoby młodej do uczestnictwa w rynku pracy w większym stopniu powinien być odpowiedzialny sektor oświaty i szkolnictwa wyższego. Publiczne służby zatrudnienia nie powinny nadrabiać braków w procesie edukacji formalnej, a raczej wyposażać młodych ludzi w brakujące im umiejętności społeczne i osobiste oraz stwarzać szanse na zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego. Konfederacja Lewiatan wyraża poparcie dla wzmocnienia „Gwarancji

dla młodzieży” jako instrumentu wspierającego osoby młode na rynku pracy. Należy jednak zwrócić uwagę, aby wspieranie jednej grupy osób nie wiązało się z pogorszeniem dostępu do instrumentów wspierających zatrudnienie dla innych grup wiekowych.

3. Konfederacja Lewiatan popiera wyrażone w zaleceniach sformułowanie „potrzebne są spójne aktywne polityki rynku pracy, obejmujące tymczasowe zachęty do zatrudniania i zmiany pracy, polityki w zakresie umiejętności oraz doskonalenie służb zatrudnienia, przy pełnym wykorzystaniu dostępnych na ten cel unijnych środków finansowych”. Zwracamy uwagę na konieczność monitorowania skutków transferów socjalnych na aktywność zawodową poszczególnych grup społecznych. Z uwagi na negatywne trendy demograficzne, pogłębione również przez kryzys związany z Covid-19, istotne jest tworzenie zachęt do podejmowania pracy (również w niepełnym wymiarze godzin) oraz do dłuższego pozostawania na rynku pracy. Należy rozważyć tworzenie zachęt dla pracodawców w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy, w szczególności w sektorach wskazanych w „Nowym Zielonym Ładzie”.

Istotne jest również zdefiniowanie na nowo zadań publicznych służb zatrudnienia. Powinny one mieć aktywną rolę kształtowaniu polityki zatrudnienia i realizować zadania również wobec osób, które nie mają formalnego statusu osoby bezrobotnej, ale mogą – po uczestnictwie w dobrze dobranym programie aktywizacji – uczestniczyć w rynku pracy.

4. W przypadku osób o niskich kwalifikacjach lub posiadających istotne ograniczenia uniemożliwiające pełne uczestnictwo w rynku pracy, zasadne jest dalsze rozwijanie sektora ekonomii społecznej, który pozwoli tym ludziom na podjęcie pracy i jednocześnie uczestnictwo w programach niwelujących ich deficyty.
5. Zwracamy uwagę, że „zachęty do zmiany pracy, sprzyjające zatrudnianiu przez nowych pracodawców pracowników zagrożonych zwolnieniem” będą skutecznym narzędziem ograniczania bezrobocia jedynie w sytuacji, gdy będzie to uzupełnione o możliwość podniesienia lub zmiany kwalifikacji przez tych pracowników. Bez tego nie będzie możliwe osiągnięcie założonego celu w zakresie „zwiększenia podaży wykwalifikowanej siły roboczej w rozwijających się sektorach”.
6. Istotnym elementem dokumentu wydaje się być wskazanie na możliwość rozwoju partnerstwa między podmiotami publicznymi i prywatnymi w ramach działań zmierzających do podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania. W opinii Konfederacji Lewiatan jest to dobry kierunek – nie zawsze publiczne służby zatrudnienia posiadają odpowiednie zasoby i wzorce działania, aby sprostać potrzebom szybko zmieniającego się rynku pracy. Dlatego też włączenie w proces reskillingu i upskillingu niepublicznych podmiotów oceniamy jako skuteczny środek do osiągnięcia zamierzonych celów.
7. Konfederacja Lewiatan pozytywnie ocenia zwrócenie uwagi na znaczenie dialogu społecznego i angażowania partnerów społecznych w działania restrukturyzacyjne, w przewidywanie zmian i określanie potrzeb w zakresie umiejętności. W naszej opinii należy w dalszym ciągu wzmacniać instytucje dialogu społecznego i zapewnić im istotny wpływ na przebieg planowanych reform,

LEWIATAN

szczególnie w zakresie rynku pracy czy dostosowania gospodarki do wymogów wynikających z transformacji ekologicznej i cyfrowej.

8. Zwracamy uwagę, że przywołana w dokumencie nowa strategia przemysłowa dla Europy, która ma na celu stworzenie konkurencyjnego, neutralnego dla klimatu, czystego, opartego na obiegu zamkniętym i cyfrowego przemysłu europejskiego, tworzy wiele wyzwań dla przedsiębiorstw i gospodarek krajowych. Konieczne jest więc wsparcie finansowe, doradcze i w zakresie zapobiegania bezrobociu, kierowane do regionów, których gospodarka opiera się na przemyśle związanym z wydobyciem węgla kamiennego oraz do tych przedsiębiorstw, które nie posiadają wystarczających środków własnych, aby przekształcić swoje procesy produkcji w zgodzie z nowymi wymaganiami, również tymi związanymi z gospodarką o obiegu zamkniętym.

Analizując przygotowane zalecenia, Konfederacja Lewiatan popiera kierunki wyrażone w opiniowanym dokumencie i tworzenie przez państwa członkowskie spójnych pakietów politycznych wspierających zmianę statusu na rynku pracy. Niemniej jednak zwracamy uwagę, że – obok wspierania przedsiębiorczości – w tych pakietach powinny znaleźć się instrumenty wspierające pracodawców w tworzeniu dobrej jakości miejsc pracy. Niewątpliwie istotnym działaniem jest – określone w dokumencie - mapowanie zapotrzebowania na umiejętności i ewentualnych niedoborów we wszystkich sektorach gospodarki i regionach, w tym w ekosystemach przemysłowych zdefiniowanych w nowej strategii przemysłowej dla Europy, w celu zidentyfikowania tych, które mają największy potencjał w zakresie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy. To działania wymaga jednak uzupełnienia w postaci adekwatnych programów edukacyjnych, w tym edukacji zawodowej, zgodnie z prognozowanym zapotrzebowaniem rynku oraz ogólnokrajowych programów szkoleń dla osób zagrożonych zwolnieniem z pracy z uwagi na transformację lub z uwagi na negatywne skutki pandemii Covid -19.

Konfederacja Lewiatan wyraża wątpliwości dotyczące zalecenia „wprowadzenia lub wzmocnienia systemu wsparcia przygotowania zawodowego i płatnych staży, w szczególności w mikroprzedsiębiorstwach oraz małych i średnich przedsiębiorstwach, a także w sektorach borykających się ze szczególnym niedoborem umiejętności.” W naszej opinii w tym procesie istotną rolę powinny odrywać duże przedsiębiorstwa, które mają dostęp do nowoczesnych technologii i wdrażają nowe formy organizacji, a tym samym tworzą korzystne środowisko nabywania kwalifikacji umożliwiających uczestnictwo w rynku pracy.

Zwracamy również uwagę, że zalecenie dotyczące łączenia różnych form podnoszenia kwalifikacji przez pracowników z płatnym urlopem szkoleniowym, może doprowadzić do rozbieżności interesów pracodawców i pracowników, a tym samym ograniczyć wykorzystanie tej formy. Niewątpliwie szkolenia

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

związane z aktualnym miejscem pracy mogą być wspierane przez pracodawców, ale te, które mają służyć zmianie zawodu lub miejsca pracy powinny być realizowane w czasie wolnym pracownika.

Konfederacja Lewiatan popiera również zalecenie dotyczące zapewniania osobom poszukującym pracy indywidualizowanego wsparcia obejmującego wiele rodzajów usług. Zwracamy uwagę, że publiczne służby zatrudnienia powinny w większym stopniu współpracować z pracodawcami, nie tylko poprzez wymianę informacji, ale głównie oferując wysokiej jakości pośrednictwo pracy i wsparcie (również finansowe) w podnoszeniu kwalifikacji zatrudnionych osób. Taki sposób działania jest zgodny z rekomendacją „Państwa członkowskie powinny oferować wsparcie pracownikom dotkniętym restrukturyzacją przedsiębiorstw, w ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami poszukującymi dodatkowych umiejętności i siły roboczej”.

Konfederacja Lewiatan uznaje za celową rekomendację dotyczącą konieczności monitorowania i oceny środków EASE, aby opracowywać polityki i interwencje oparte na dowodach, a także zapewniające efektywne wykorzystanie zasobów i pozytywne zwroty z inwestycji. Istotne jest, aby partnerzy społeczni byli włączeni w ten proces zarówno na etapie monitorowania, jak i planowania interwencji i ewentualnych ich modyfikacji. Polityka w zakresie rynku pracy nie może być wyłącznie domeną władz publicznych. Jej założenia powinny być szeroko konsultowane, a zdanie partnerów społecznych uwzględniane w planowanych działaniach.

Z poważaniem,

Grzegorz Baczewski

Dyrektor Generalny Konfederacji Lewiatan

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

